

biles: ora p ppo: interueni p clero: intercede
p deuoto femineo sexu: sentiat oēs tuū iuuu/
mē qūq; celebrāt tuā scāz natiuitatē. Assi/
ste parata vort pscētū. 7 repēde oib; opta/
tū effectū. Sic tibi studiū assidue orare pro
ppo dei q meruisti bñdicta pēu pferre mun/
di. Qui viuit 7 regnat i secula secl'oz Amen

De eadem sanctissima pginis natiuita
te Sermo secundus.

Uirga uigila
tem ego video. Dierē. j. Uir/
ga d: brā pgo Maria. Prio
aur ea q significat p uirgāz au/
ream. de qua d: Dester. v. extēdit rex ptra re/
ginam uirgā aureā quā tenebit i manu. Cū
em rex ille nomine Assuer' esset iratus: extē/
sio illius uirge ipm placauit. 7 reginam De/
ster in palaciū introduxit 7 omnia ipetrauit
Ipsa quippe pgo beata deū iratū placat. qā
est nostra aduocata. Aus em deus pcutit cor
pctoris. pga aurea. i. deuotiōe pginis statim
placat. 7 illi eternā penā remittit. 7 iō possu/
mus dicere deo illud Prouer. xxiij. Si pcut/
seris eū pga nō moriet. Tu pga pcutis eū 7
animā ei' ab inferno liberabis. Decibi. Et
Isa. xj. d: de xpo pcutiet terrā. i. terrena cor/
da. uirga oris sui. i. deuote pgis q ex ore altis/
simi pdisse pmo genita d: Eccl. xxiij. Sic
em ptores solebāt uirga pcutere seruos sup
capita qñ volebāt eis dare libertatē suando
modū quē refert glo. in. s. multis. in pbo uin/
dicta. Iusti. de libertinis. p legē scdaz. Cū ad/
uer. liber. Sic 7 xps cū nos pcutit pga. i. de/
uotione pginis nos facit liberos a seruitute
diaboli. Dec quoq; brā pgo figurata p pga
aureā in palaciū celeste nos introducit. qz ē
ianua paradisi. Uñ canit eccl'ia i officio bea/
te pgis. Tu regis alti ianua 7 porta lucis ful/
gida. Dia etiā nobis ipetrat ista pga aurea
qz est mater dei uenerāda. Dicit em ei filius
ei' illd. iij. Re. ij. Pete mī mī: neq; em fas ē
vt auertā faciē meā a te. Scdo brā uirgo
appellat pga aromatica. de q d: Cantic. iij.
Que est ista q ascēdit p desertū sic pguila fu/
mi ex aromatib; mirre 7 thuris 7 unūsi pul/
ueris pigmētarij. Ipa qppe fuit pguila ppe
humilitatē: 7 fuit pguila fumi. qz cōcremata
fuit p charitatē. 7 d: ex aromatib; mirre. qz
fugauit diabolicas tētatōes. Et thuris. qz re/
stringit fluidas cogitatōes. 7 uniuersi pulue/
ris pigmētarij. qz i se habuit oēs grās 7 pte/
tes. Tercio d: pga decora: de q Zach. v. ait

ppheta. Assumpsi mibi duas pgas. vñā vo/
caui decora: aliā funiculū. pga q uocat funi/
culus fuit Eua: q nos pstrinxit uincul' pctō/
rum. pga pgo q uocat decora ē pgo Maria.
Tūc em pga est decora qñ est florib; folijs et
fructib; bñ ornata. Brā igit uirgo habuit
flores. i. redolētes cogitatōes q ad deū. Uñ
Eccl. xxiij. c. ipa inqt. Flores mei fruct' ho/
noris 7 honestat'. Habuit etiā folia. i. pba
sanatiua q ad primū. de qbo Ezech. xlvij. fo/
lia ei' ad medicinā. Et Apoc. xxiij. folia li/
gni ad sanitatē gentiū. Habuit qz fruct'. i.
opa pura 7 mūda q ad seipm. de qbo Prou.
iij. dicit. Primi 7 purissimi fructus eius.
Quarto appellat brā dei genitrix pga uigi/
lans a Dierē. ppha in pbo ppositis. Ipsa
ei uigilat sup deuotos suos vt custodiat eos
Uñ ipa dicit illud Can. v. Ego dormio 7 cor
meū uigilat. Et iō etiā nos debem' uigilan/
tes esse 7 feruidi i deuotiōe ei'. Nā si impator
noctes ducit in somnes 7 noctib; vñ sub eq/
litate dicit p subditoz qere. vt i aut. vt iudi.
sine quoq; suffra. in pñ. coll. ij. 7 idē fac papa
vt in pphēio septi. mltomagis nos uigilare
oportet circa pgis deuotionē. Uigilantib; ei'
7 nō dormiētib; iura subueniūt. i. pupillus.
in si. ff. de his q in frau. cre. l. in summa. ff. de
pecu. 7 in pphēio institutionū. Item in ma/
ne 7 post somnū reperit pfecte meditationis
studiū. vt inqt glosa in fili. 7 l. vnica. C. de
iusti. codi. pfirmā. in uerbo indefesso. 7 ideo
ad hoc nos hortando ipsa benedicta uirgo ē
quit Prou. viij. Ego diligentes me diligo
7 q mane uigilauerint ad me inueniet me. te/
atus q audit me: 7 q uigilat ad fores meas qe/
ridie. q me inueniet inueniet uitā: 7 hauri/
et salutē a dño. Eccl. iij. c. d: Qui illā di/
ligit: diligit uitā. 7 q uigilauerint ad illā: cō/
plectent' placorē ei'. q tenuerint illā: uitā he/
reditabūt: 7 q seruiēt ei: obsequētes erūt san/
cto. 7 eos q diligūt illā diligit de'. De cuius
uigilantis natiuitate itez tres consideratōes
faciemus.

Prima dicit descriptionis
Secūda contrariatiōis
Tercia pgo appellabit' expositōis

Par. pma h' pmonis q d: descriptōis.

Quia ut sup dictū est Matthe' pmo
sui euangelij. c. 7 Luce. iij. scripsit ge/
nealogiam xpi. 7 p psequēs etiā bea/
te uirginis: queri potest utrū pgrue et bene
describi potuit: Et pmo uidet' q nō. qz Ila.
liij. dicit. Generatiōem ei' quis enarrabit:
quasi dicat nullus. Insup ut ex Iosephi di

Uirga
decora

Uirga
uigila

Uirga
aroma
tica

Uir ge
nealogia
Marie
sic bñ de/
scripta

Sermo.II. De natiuitate Marie

etis colligim⁹ in. vii. li. antiq⁹ rari⁹. et Beda etia idē refert in sua cronica. Cū omnes gene- rationes hebreoz i archinis tēpli secretiori- bus seruarent^r. Herodes alienigena omnes iussit incēdi vt sic sua ignobilitas iudeis mi- nus prempribilis esset. Quō igit^r Matthe- us elapsis annis tā ferme quadraginta a de- letione libroz hmoi euāgelii scribēs potuit hāc genealogiā agnoscere. Ad p^mū obie- ctū rīdet Hiero. sup^r Mat. dicens. In Isaiā legim⁹. generationem ei⁹ q^s enarrabit. nō g^r putem⁹ euāgelistā pphē esse p^ruū. vt qd ille impossibile dixit affatu. hic enarrare icipiat q^r ibi d^r generatiōe diuinitatis. h^r de incarna- tionis eit dictū. Nec ille. Verūm i istā rīst- onē pleriq⁹ inducit sniam Leonis pape i ser- mone de natiuitate xpi. vbi ait. In dño nro Iesu xpo nō solū ad diuinā s^r etia ad huma- nā spectat naturā. qd dictū est p^r pphetā. ge- nerationē ei⁹ q^s enarrabit. Igit^r nec genera- tio tpalis xpi fm carnē est explicabil^r. Ad qd rīdet ex doctrina b^ri Thome i. iij. pte sū. q. xxxj. q^r vba ista itelligūt de mō incarnatiōis q^r ineffabilis est. qd ex v^rbis seqntib^r ipi⁹ Le- onis pape pcludit. Inq^r nāq⁹. Vtrāq⁹ em naturā in vnā diuinitate psonā nū fides cre- dat fmo nō explicat. Ad aliud vō qd obie- ctū est de cōbustione libroz in q^b descripta erat origo nobilis iudeoz. Rīdet Nicola⁹ de lyra sup^r Mat. q^r Matthe⁹ habuit p reue- lationē qd nō habuit p scripturā. Vñ apli et euāgeliste nō min⁹ fuerūt illuminati. imo ma- gis de mysterijs xpi q^s patriarche et antiq⁹ p- phete. Quidā m dicūt q^r nō oēs illi libri cō- busti fuerūt. cū et domi pseruarent^r a multis Alij q^s memorie mādauerāt q^r de hmoi nobi- litate didicerāt a paup^r. Nā Esdras scriba vt refert Iud. in li. vj. ethimol. incensam le- gē a chaldeis. dū iudei regressi fuissent i hie- rusalē diuio afflat⁹ spūscro repauit cūcta re- gis et pphetaz volumia q^s fuerāt a gētib^r cor- rupta correxit. Quāto mag⁹ xpi generatiōz retere potuerūt Mat. et Luc. q^s spūscm cū alijs aplis in linguis igneis descendētem acceperunt.

Pars scda h⁹ smonis q^r d^r p^rariatiōis Contra hāc descriptōz natiuitat^r xpi et beate vgis p^r opponi dupl^r p^maz oppositiōne et p^rariatiōz refert et sol- uit Hiero. sup^r Mat. dicens. Querat dili- gens lector et dicat. cū Ioseph non sit p^r dñi saluatoris qd p^rinet ad dñm ordo deductus vsq⁹ ad Ioseph. Qui rīdebim⁹ p^mū nō esse p^rietudinis scripturaz vt mulier i generati-

onib^r ordo tēraf. Deinde ex vna tribu fuisse Ioseph et Mariam. Vñ et ex lege cā accipe cogebat^r vt p^rinquā. Nec ille. Mulier em nō poterat nubere cū viro alteri⁹ trib⁹ qñ ad ipam p^rinebat hereditas paterna. vt patet Num. xxvj. B^ra aut^r ego Maria fuit vñ ca Ioseph patri suo. et iō cogebat^r ex lege vi- ro sue trib⁹ nubere. Et p^rp^r h^r etiā iuit cū Ioseph i bethleē in ciuitatē David vt p^riteret cū eo. vt scribit^r Lu. ij. c. Et iō Hiero. vbi s^r. hoc p^rfirmās addit. p^rp^r h^r sil^r censent^r i bethleē vt de vna videlicet stirpe generati. iō oēs sil^r oportebat ipialē celsūz p^riteri i bethleē ciuita- te eoz. Nec ille et idē Damascen⁹ inq^r dīcēs Ioseph em iust⁹ exis et ex David stirpe de- scēdens nō despo^rlasset beatā vginē nisi fuisset de tribu iuda et de familia David. Si aut^r q^rat q^re vt dīc^r Hiero. et Damasc. sacra scri- ptura nō p^ruenit genealogizare mulieres sic viros. Rīdet Aluer⁹ magn⁹ i li. sup^r missus est. q^r p^rp^r plures causas. P^rio q^r sex⁹ semine us est indignior. et viril^r dignior. l. j. ff. de se- na. et h^r est p^rp^r p^rncipalitātē generadi. q^r vi- rilis generat in semineo. Scda q^r sex⁹ semie est natura posterior. p^rus em format^r e^r Adaz postea Eva. et ipa de costa ei⁹. et iō q^r p^ror ē tpe potior est i iure. l. potior. ff. q^r potiores i pigno- ri. habeant. l. diuiliis tpib^r. C. eo. ti. et. l. q^rtiens ff. de vsu fructu. Tercia causa est. q^r culpa prior fuit in femina q^s in masculo. vir em cecidit p^r femina. et nō femina p^r virū. c. Adam. xxij. q. v. Quarta quia mulier est infirmior. et ad opera infirmitatis et fragilitatis p^rclimior. Est em serus femine debilitatis rōnis et p^ru- ris corporalis q^s virilis. et ista notant^r in l. si fu- erit. §. si. et in l. q^r duos. §. si marit⁹. vbi glo. ff. de rebus du. et. l. qui testamento. §. mulier. vbi glo. ait q^r mulier est fragilis et corrupti- bilis. ff. de testa. Et q^r mulier sit indignior et infirmior viro est textus in l. in multis. cum glo. ibi. ff. de sta. ho. et in l. femine. cum glo. ff. de reg. iur. Et propter istas causas mulier est sub dita viro et inferior eo. c. Adam. et. c. mu- lierem. et. c. mulier. xxij. q. v. Itē mulier nu- pra efficitur de familia et domicilio viri. l. si. §. item rescripserunt. ff. ad muni. Item dici- tur esse in potestate viri. vt ait glo. in §. si. in sti. ad sena. cō. tertu. Itē mulier debet defen- di a viro et nō vir a muliere. et h^r p^rp^r fragili- tatē et debilitatē. §. contra aut^r. Initi. de iniu- rijs. Ideo apls. j. ad Thim. ij. inq^r. Mul- ier cū silentio discat cum omi subiectione. de- cere aut^r mulieri nō p^rmitto neq⁹ dñari in vi- rum sed esse in silentio. quia autē beata vir-

Quare
nō gene-
alogiza-
tur p^r se-
minas

Mulier
est debili-
or viro

go exempta fuit ab omni defectu et maledictio
ne muliebri. id est ipsa genealogia. scilicet per ipsum
suum et genealogia describitur: ad demonstratores
dignitatis et eminentie eius: et perinde humilitatis.
ut ait Albertus ubi super. Dignitas enim eius declaratur
dum ipsa sola inter omnes feminas in sacra scriptu
ra genealogia. dicitur enim quod omne singulare et
rare preciosum est. scilicet quod tractatur. ubi glo. etiam no
tat in aut. de psu. coll. iij. humilitas vero eius
ostendit dum per alium eius genealogia demonstratur.
Secunda contrarietas est in hac descriptione.
Nam Mattheus dicit quod Jacob genuit Jo
seph vir Marie. Lucas autem dicit Joseph
fuisse filium Eli. Uterque quod proprium est iura in
tribus concordare. l. j. C. de inoffi. do. et. s. si. i. au
ten. de exhi. res. Item quod in iure una concordia at
que personarum aduersario nemine constituto. l. j.
s. nulla itaque. C. de vet. iu. enucle. et. s. q. b. i.
prima p. si. co. et nullum in iure contrarium reperit.
si quis diuersitatis rationes subtili animo excutiet.
scilicet est aliquid noui inuentum vel occulte positum
quod dissonantie quarela dissoluit et aliam naturam i
ducit discordie fines effugientem. l. ij. s. Prius.
C. de vet. iu. enu. Iohannes huic contrarietati respondet
Augustinus in li. de sensu euangelistarum dicens.
Tres cause occurrunt quare aliquam euangelista se
cutus est. Unam enim euangelista preter Joseph a quo
genitus est nomen alteri pro vel autem maternum
vel aliquem de cognatis maioribus posuit. Aut
vnde erat Joseph naturalis pater. Alter pro eo
adopraverat in filium. Aut more iudeorum cum si
ne filiis vnde decessisset: eius uxorem propinquam ac
cipiens filium quem genuit propinquo mortuo de
putauit. Nec ille. Et hec causa vltima est verior
finitur beatus Thomam i. iij. pte sum. q. xxxj. Et
Hieronymus super Mattheum. hanc causam assignans dicitur
per illa verba. Jacob autem genuit Joseph. h. lo
co obicit nobis Julianus Augustinus dissonantiam
euangelistarum. Cur euangelista Mattheus Jo
seph filium dixerit Jacob. et Lucas eum filium
appellauerit Eli: non intelligens consuetudinem
scripturarum quod alter secundum naturam alter secundum legem ei
pater sit. scilicet enim per Moysen domino iubente pre
ceptum ut si frater aut propinquus absque liberis mor
tuo fuerit alius eius accipiat uxorem ad suscitandum
semine fratris vel propinqui sui. Super hanc Af
fricanus episcopus scriptor: et Eusebius cesariensis in li
bris diaphoniarum euangeliorum plenius disputa
uit. Nec ille. Dicit ergo Africanus et Eusebius
cesariensis in ecclesiastica hystoria quod Nathan
et Mathath descendunt a David. sed diuer
simode. nam Nathan descendit per lineam Salo
monis. ut describit Mattheus. Mathath vero
per lineam Nathan qui fuit etiam ipse filius David.

ut describit Lucas. Isti autem duo diuersis temporibus
successive de una eademque uxore ista nomine
filios procreauerunt. de Nathan namque est Jacob
ut dicit Mattheus. de Mathath autem Eli.
ut inquit Augustinus. Eli ergo et Jacob fuerunt fratres uter
rini a diuersis patribus geniti. Eli ergo accepta
uxore mortuus est sine semine. et ideo Jacob frater
eius accepit uxorem fratris sui ut ei suscita
ret seminem sicut preceptum erat a domino per Moysen
Deuter. xxv. Ex qua uxore genuit Joseph. ita quod
Joseph fuit filius naturalis ipsius Jacob. et sic
accepit eum in genealogia Mattheus et fuit le
galis filius. Leui. et sic accepit eum Lucas. nam fi
lius quod modo predicto nascebat secundum naturam erat fili
us generantis. secundum autem legem erat filius defuncti.
Et hoc etiam dicit Damascenus li. iij. c. vj. Qua
renon est mirandum si alius christi genealogiam scri
bit Mattheus quod Lucas cum uterque proferat ve
ritatem. nam et si multa nomina vel alia dicat Lucas
quod tacet Mattheus. illud est secundum Augustinum. ubi super.
quod Mattheus in christo regiam instituerat insinu
are personam. Lucas autem sacerdotalem. Quare
Mattheus explicat illos qui regiam coronam fuerunt
decorati. Lucas autem illos quibus dignitas sacer
dotalis fuit concessa Mattheus posuit carna
les patres. Lucas vero spirituales. Mattheus de
scribit genealogiam christi descendendo ab Abraha
et David usque ad Joseph. Scio quod declarare
intendebat assumptionem nostre humanitatis a
deo. Lucas autem progressus est ascendendo a Jo
seph usque ad deum. quod describit redemptionem
nostram in deum que fit per gratiam adoptionis. et sic di
stingue rationem causas et personarum et concordabis scri
pturas. c. non debet de plan. et affi. c. si. de transla.
c. super eo. de homi. et. l. apud antiquos. ubi glo.
C. de furtis. **S**i autem queratur cum omnes ascen
dentes alicuius appellentur parentes eius.
ut dicitur in l. liberos. ff. de verbo. sig. et. l. quod
litigandi. ff. de in ius vo. ut etiam inquit Hiero
nymus super Daniele. multi qui fuerint patriarche
et reges a quibus descendit christus. Quare tamen fi
lius David et Abraham nuncupatur? respondet
Hieronymus super Mattheum. dicens. Ideo autem ceteris
pretermissis horum filium nuncupauit quod ad hos
tamen facta est de christo repromissio. ad Abraham
inquit. In semine tuo benedicentur omnes
gentes ad David. De fructu ventris tui po
nam super sedem meam. Nec ille. David ergo
fuit principalior inter reges et Abraham inter
patriarchas. Et ideo quod a priori et digniori
debet fieri denotatio. scilicet si quotiens. iuncto. s. si.
Institi. de iure na. gen. et ci. denotatus fuit fili
us Abraham. quod prior fuit in ordine patriarcha
rum. facit. l. quotiens. ff. de usufructu. Item quia

Quare
ipsi filii
David et
Abraam
dicuntur

Concor
dia iuri
um

Col. v.

De ge
nealogia
christi
Marie

Bermo.II. De natiuitate Marie

erat antiquior. ar. in. l. semp. ff. de iure iuu. fili⁹
q³ David appellat. q³ ceteris fuit dignior et
sanctior. ar. i. d. s. q³ dicit. pponit at David
ipi Abzac. icet fuerit tpe posterior p⁹ emi-
nentiā regie dignitat⁹. Nō em̄ est absurdū
iuniores senioribz auferri i p⁹ulatu r digni-
tatibz ob eoz v⁹itutes. s. ordinatiōe. in aut. de
mona. coll. j. r ibi glo. in p⁹bo temp⁹. r glo. i
l. j. C. de xcu. li. x. facit glo. in l. gallus. ff. de li-
be. r post. in p⁹inci. ibi. quanto iuniores tāto
perspicaciores.

Pars tertia h⁹ p⁹monis q³ d⁹ expositiōis.

Quo ad tertiā p⁹h⁹ p⁹monis q³ inq³
Matthe⁹. j. sui euāgelij. c. j. q³ d⁹ le-
gitur in missa natiuitatis virginis.

Maria dicit lib⁹
rōne ma-
terie

scz liber generatiōis Iesu xpi. Exponēdū vi-
det q³re ipa dei genitrix dicatur liber. **E**tm̄
deo q³ triplici de cā. s. rōe materie: scripture r
clausure. **P**rimo rōne materie. libri em̄ nota-
biles sūt de p⁹gameno q³ ad materiā seu car-
tā. **N**ec autē carta vt sit bona d⁹ esse sine car-
nositate r absq³ aq³sitate seu hūiditate. r absq³
q³ superfluitate seu pilositate. **S**ic itaq³ fuit
hec carta nitidissima b⁹ē s⁹gis q³ nō hūit car-
nositate p⁹cti original⁹. nec aq³sitate seu hū-
miditate p⁹cti actual⁹ mortal⁹. nec pilositatem
seu supfluitatē p⁹cti venia⁹. vt diffuse pbatū
est sup⁹ in. j. p⁹chui⁹ opis. **P**ossum⁹ etiā ex-
ponere finē s⁹da doctores q³ b⁹ā s⁹go non ha-
buit carnositate luxurie: nec aq³sitate supbie
humiditas ei uimīa fac⁹ inflare: r idropisim
generat. nō etiā habuit supfluitatē auaricie
que supflua gregat r retinet. **A**niquē autē
materia libroz fiebat de cortice arboris sub-
tiliori q³ est medi⁹ inter corticē grossum exte-
riorē r lignū. **Q**ui cortex medi⁹ r subtil⁹ d⁹ li-
ber. vñ a tali materia liber ē dicit⁹. r ego ocu-
lis p⁹p⁹is vidi scripturas antiq³simas in ta-
li materia factas. q³ materia bene g⁹ruit b⁹ē
Marie. q³ facta ē media seu mediatrix iter
deū r homines. p⁹pter q³ canit eccl⁹a. media-
trix hominū. ablutitq³ criminū p⁹ctōrū ve-
nia. **E**t iō p⁹ctōres discordes r inimici dei fa-
cti p⁹pter offensam vt reconciliēt ei: debet ad
istū lib⁹ r ad mediatrix hāc recurrere. **N**ā
sicut ipa mediatrix sedata est lis que erat iter
deū r hoies. ita etiā p⁹ ipam terminā f⁹stioes
inter hoies r diabolu. **P**at⁹ exēplo q³ d⁹ legi-
tur in miracul⁹ beate s⁹ginis de illo p⁹ctōre ma-
gno q³ in visione duc⁹ est ad iudiciū dei. vbi
p⁹ multas allegatiōes diabolu⁹ pbabat euz esse
suū: s⁹ p⁹ beatā s⁹ginē sapiēter respōdentē
fuit sup⁹. **N**ouissime autē allegauit diabo-
lus cōtra eū q³ plura erāt illius mala q³ bōa

Eum q³ ad p⁹ceptū iudic⁹ appenderent⁹ stare
ra bona r mala ei⁹. r statera ad sinistrā p⁹tem
in qua mala erāt p⁹ponderaret: subito virgo
gloriosa manū apposuit ad partē statere i q³
erāt pauca bona r traxit eā ad terrā. r sic p⁹
ponderauit alteri. **T**ūc diabolus p⁹fusus ab-
scellit. r ille euigilās vitā suā in meli⁹ cōmu-
tauit. **S**ecundo beata **M**aria d⁹ liber ratiōe
scripture. **I**n libris em̄ p⁹tinet sapientia de-
scripta. r ipa cōtinuit in se diuinā sapiētiā
id est xpm qui est sapientia dei patris. **S**cri-
ptura em̄ in libri nihil est aliud q³ verbū in-
carnatū: id est carta incorporatū. r represen-
tat verbum dei incarnatū in virgine. **U**nde
ipsa dicere potest illud ps. xliij. **E**tractauit
cor meū verbū bonum. **I**deo deus pater et fi-
lius dixerunt spiritui sancto cui⁹ opere cōce-
ptus est christus: illud **I**sa. viij. **S**ume tibi
librum grandē r scribe in eo stilo hominis. **L**
ber iste grandis fuit beata **M**aria que con-
tinuit in se xpm. in quo vt ait apl⁹s ad **C**oll.
ij. sunt omnes thesauri sapientie r sciētie dei:
scriptor autē hui⁹ libri fuit optimus. s. spiri-
tus sanctus qui omnū est artifex om̄ nē hūis
virtutē **S**apientie. j. **I**n hoc libro possunt
debent om̄es legere r seruare in eo p⁹ctā. **E**st
enim ille liber de quo scriptū est **I**sa. xlix. da-
bitur liber nescienti litteras. quilibet em̄ id
ota potest in eo legere. **I**ste est liber quem p⁹-
cepit deus seruari in latere arche **D**ent. xxxj
id est in latere mentis nostre p deuotionem
r ideo de indeuotis ipis benedicte virginis
potest dici illud ps. lxxvij. **D**eleant⁹ de libro
viuentiū **D**igit dulcissima virgo fac ex tua
solita pietate vt de nobis verificet illud. ps.
cxv. r in libro tuo om̄es scriben⁹. **D**ete ei
dici potest illud **E**cc⁹i. xliij. hic est liber vite
Et illud **D**an. xij. **S**aluabit om̄is qui inue-
tus fuerit scriptus in libro vite. **O**mnes igit
tur debemus semp in mente descriptā habere
vitā beate s⁹ginis r illam imitari quia i ea
inueniemus om̄is probitatis exempla. vt
ait **A**mbrosi⁹ in libro de virginibz. **N**am de
hoc libro dici potest illud **B**aruch. iij. **H**ic
liber mandatorū dei. **T**ertio dicitur beata
virgo liber ratiōe clausure **L**ibri em̄ habet
sua clausoria vel sigilla. **I**psa autē dici p⁹ li-
ber ille: de quo **A**pocal. v. ait **I**ohānes euan-
gelista. **V**idi in dexterā dei sedētis sup thro-
num librum scriptū intus r foris: signatum
septem sigillis. **I**ste liber fuit beata **M**aria
que fuit in dextera dei. id est in eius prede-
stinatiōe r p⁹electione cunctozum. **N**am
ipsa dei predestinatio: dicitur liber vite.

Ratiōe
clausure

Ratiōe
clausure

Exēplū

ut ait Aug⁹. xx. de ciui. dei. c. xiiij. et Alex^a. de
ales in. iij. pte sum. i. tractatu de li. vite. et bea/
tus Tho. i. j. pte sum. q. xiiij. ar. j. pp^t tales
g^o singulare pelectione ac p^odestinationez p^ot
dicere ipa ego b^ondicta illd^o Ecclⁱ. xiiij. Ego
ex ore altissimi pdij p^omogenita an oem cre/
aturā. Et illud ps. xxix. In capite libri scri/
ptum est de me ut facerē voluntatē tuā. deus
me⁹ volui et legem tuā in medio cordis mei.
Iste q³ liber beate g^ogis est script⁹ lris aureis
intus et foris. q³ in aia fuit plen⁹ habitibus
sanctitat⁹; et in corpe ac exteriori p^ouersione
refulsit actib⁹ p^ouosis. signat⁹ ego est septem
sigillis. i. septē spū sancti donis Quia vero
hunc libru. i. beatā g^oginem cōposuit deus et
tradidit legendū nō solū iudeis; s³ omnib⁹
hoīm generib⁹ vsq³ in finē mūdi p^oreandis
Iō ipa dei genitrix dicere p^o illd^o Ecclⁱ. xiiij.
S Memoria mea i generatione sedoz. **H**ec
aut b^ondicta ego nō tū est liber generatiōis
Iesu xpi filij dei. s³ etiā est liber generationis
oīm saluādoz. Et iō merito dicere possum⁹
omnes illud qd scriptū est Act. xvij. s. Ipsi
etenim gen⁹ sum⁹. Beā em⁹ ego Maria ē ma/
ter nra. Impator enim celestis dñs Iesus in
throno crucis residēs p^o editū suo ore platur
matrē suā Johāni dedit in matrē. dicens illi
ut habet Joh. xix. ecce mater tua. v^oz q³ Jo/
hānes interpretat in q³ est grā. In quocūq³ est
dei grā. illi⁹ mater est ego b^ondicta. Iō Ansel/
mus in quodā s^omone inq³. Mater dei sc³a
est mater nostra. Un⁹ de ipa d³ Isa. xl. Par/
turi⁹ syon filios suos. Que verba exponit
Albert⁹ magn⁹ vbi sup⁹ de illa que nos i fide
et bonis opib⁹ generauit. Iō bñ d³ Au. ij. q³
ipa pepit filiū suū p^omogenitū. g^o habet filios
scdō genitos: q³ p^om⁹ d³ respectu scd^o i. q³ du/
os. in p^omo rñso. ff. de reb⁹ du. Cōstat aut⁹ q³
nō habuit carnales. Et iō intelligit de spūa/
lib⁹. Sicut g^o m⁹ habet magnā curā et d³ filijs
educādis: maxime infra triēniū q³ tpe ad hoc
necessitat⁹. l. ij. C. de infan. expoli. l. penlt. vbi
glo. C. de pa. pote. et l. fi. ff. vbi pupil. educ. d³.
Ira beata ego de nobis sollicitā curam gerit
Un⁹ ipa dicere p^o illud Isa. xlix. nūq³ d³ obli/
uisci p^ot mater infantuli ut nō misereat filio
vteri sui? Et si illa oblita fuerit: ego nō obli/
uiscar tui: q³uis aut⁹ amor patris ad filiū sit
solidior. amor tñ m⁹is erga illū est tenerior.
tū q³ m⁹ter naturalis ē mag⁹ benigna q³ vir.
ut d³. viij. de alib⁹. tū q³ m⁹ter est mag⁹ certa
ipm esse suū filiū q³ pater. l. quia semp. ff. de i/
ius vo. p^opter maiorē g^o benignitatem matr⁹
parui⁹ magis recurrit ad ipam p^o his que

vult q³ ad patrē. facit text⁹ In aut⁹. ut sine phi/
bi. ma. debiri. coll. vij. s. q³. s^o. el p^omo. qui
dicit q³ amor matris erga filios naturaliter
est pius. q³nta g^o est hui⁹ matris nostre erga
nos filios suos benignitas: que omes ut ad
ipam currāt in necessitatib⁹ suis iuitat di/
cens illud Ecclⁱ. xiiij. Transite ad me omes
qui cupiscitis me et a generationibus meis
adimplemini. Et ibidē etiā inquit. Ego ma/
ter pulcre dilectionis: timoris et magnitudi/
nis et sancte sp^oi. Hec est mater cunctoz vi/
uentiū figurata p^o Auā Gen. ij. Iō si vis il/
lam esse tibi bonā matrē: esto illi bon⁹ filius
seruās p^o filiū sapientis Prouerb. j. vbi ait.
Ne dimittas legē matris tue: honora illam
si vis ab ipsa honorari et in bonis vitari. q³
ut inq³ sapiēs Ecclⁱ. ij. Sicut q³ thesaurizat
ita q³ honorificat matrē suā. **C**ōtra s^o de
malis q³ inhonorāt et vilipendūt beatā virgi/
nem eā blasphemātes: dici potest illud Ecclⁱ
ij. Maledict⁹ est a deo q³ exasperat matrē
Et Prouer. xv. scriptū est. Sult⁹ h⁹ despici/
t mrem suā. **G**ens p^oditā et sceleratissima
que hāc tā piā tāq³ gratiosā matrē g^oginē
sc³ benedictā a qua cōtinue tot recipit benefi/
cia maledicit et blasphemijs vituperat. profe/
cto ipa de istis maledictis et iniquissimis fi/
lijs cōquerit p^o ps. dicens. Retribuebant mi/
hi mala p^o bonis et odium pro dilectiōe mea.
Nos s^o boni filij erga ipam piissimā virgi/
nem: rogem⁹ illā cantantes dulciter illd^o qd
canit ecclⁱa in officio eiusdē g^oginis dicens.
Monstra te esse matrē: sumat per te preces:
qui p^o nobis nat⁹ tulit esse tu⁹. Virgo singu/
luris inter omes m⁹is: nos culpis solutos
mites fac et castos. Vitam presta puraz: iter
para tutū: ut videntes Iesum: semper colle/
temur. Amen.

De eadem celeberrima g^oginis natiuitate
Sermo tertius.

Consurget v⁹ /
ga de israel. Num. xiiij. In
v⁹bis p^opositis inspirante deo
Balaā p^ophauit de g^ogie b^ondi/
cta quā nasciturā viderat de semine israel. et
iō subiūgit de p^oate ei⁹ et q³liter destruere debe/
bat regnū diaboli dicens. Et percutiet duces
moab vastabitq³ oēs filios Beth. et erit idu/
mea possessio ei⁹. De hac etiā brē g^ogis dñari/
one sup⁹ malignos spūs p^ophetauit Dauid
ps. cix. loq³ns filio dei et dicens. virgam p^ocuris
tue emittere dñs ex syon dñare i medio inimi/
coz tuoz. Fuit q³ brā ego figurata p^o virgā

S Pa⁹ li/
ber gene/
rationis
saluādo/
rum

Cura fi/
liorum

D Inuehit
s^o ipono
rātes eā